ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 27.3.2018
COM(2018) 159 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την εξουσιοδότηση δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 273/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί των προδρόμων ουσιών των ναρκωτικών και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 111/2005 του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για την παρακολούθηση του εμπορίου πρόδρομων ουσιών ναρκωτικών μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 273/2004 θεσπίζει εναρμονισμένα μέτρα για τον ενδοενωσιακό έλεγχο και την παρακολούθηση ορισμένων ουσιών που χρησιμοποιούνται συχνά για την παράνομη παρασκευή ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών (εφεξής «πρόδρομες ουσίες ναρκωτικών») με σκοπό την πρόληψη της διοχέτευσης των εν λόγω ουσιών. Με τα άρθρα 15 και 15α του εν λόγω κανονισμού εξουσιοδοτείται η Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για ορισμένους σκοπούς και υπό ορισμένους όρους, για περίοδο πέντε ετών από τις 30 Δεκεμβρίου 2013. Με το άρθρο 15α παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού καλείται η Επιτροπή να υποβάλει έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί, το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της πενταετούς περιόδου, δηλ. έως τις 31 Μαρτίου 2018.

Με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 111/2005 θεσπίζονται κανόνες για την παρακολούθηση του εμπορίου των προαναφερόμενων ουσιών μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών. Ο εν λόγω κανονισμός εφαρμόζεται στις εισαγωγές, τις εξαγωγές και τις δραστηριότητες μεσαζόντων. Όπως και με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 273/2004, σύμφωνα με τα άρθρα 30α και 30β του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 111/2005, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για ορισμένους σκοπούς και υπό ορισμένους όρους, για περίοδο πέντε ετών από τις 30 Δεκεμβρίου 2013. Με το άρθρο 30β παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού καλείται η Επιτροπή να υποβάλει έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί, το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της πενταετούς περιόδου, δηλ. έως τις 31 Μαρτίου 2018.

Με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 273/2004 και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 111/2005 εφαρμόζεται από κοινού το άρθρο 12 της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της παράνομης εμπορίας ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών, της 19ης Δεκεμβρίου 1988 (εφεξής η «σύμβαση των ΗΕ»). Με το εν λόγω άρθρο τα μέρη της σύμβασης υποχρεώνονται να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη της διοχέτευσης των ουσιών που χρησιμοποιούνται συχνά για την παράνομη παρασκευή ναρκωτικών ή ψυχοτρόπων ουσιών, καθώς και να συνεργάζονται μεταξύ τους. Η ιδέα στην οποία βασίζεται η εν λόγω διάταξη είναι ότι εάν οι παραγωγοί και παρασκευαστές παράνομων ναρκωτικών δεν έχουν πρόσβαση στις ουσίες αυτές, η παράνομη παρασκευή ναρκωτικών θα μειωθεί.

Δεδομένης της στενής ουσιώδους συνάφειας μεταξύ των εν λόγω κανονισμών, οι τροποποιήσεις και των δύο εκδόθηκαν με ενιαίες κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που κάλυπταν και τους δύο κανονισμούς. Κατά συνέπεια, οι δύο προαναφερθείσες απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων συνενώθηκαν επίσης σε μία έκθεση.

2. ΑΣΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 15α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 273/2004, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 8, στο άρθρο 4 παράγραφος 4, στο άρθρο 5 παράγραφος 7, στο άρθρο 7 δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 8 παράγραφος 3 και στο άρθρο 13 παράγραφος 2. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 15, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις ώστε να προσαρμόζει τα παραρτήματα I, II και III του εν λόγω κανονισμού στις

νέες τάσεις στον τομέα της εκτροπής πρόδρομων ουσιών των ναρκωτικών και να ακολουθεί τυχόν τροποποιήσεις των πινάκων του παραρτήματος της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών.

Ομοίως, σύμφωνα με το άρθρο 30β του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 111/2005, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο, στο άρθρο 7 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο, στο άρθρο 8 παράγραφος 2, στο άρθρο 9 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 10 παράγραφος 5, στο άρθρο 11 παράγραφοι 1 και 3, στο άρθρο 19 και στο άρθρο 32 παράγραφος 2. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 30α, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις με σκοπό την προσαρμογή του παραρτήματος του εν λόγω κανονισμού στις νέες τάσεις σε θέματα εκτροπής των πρόδρομων ουσιών των ναρκωτικών, ιδίως για τις ουσίες που μπορούν εύκολα να μετατραπούν σε διαβαθμισμένες ουσίες, και την αποδοχή τροποποίησης των πινάκων του παραρτήματος της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών.

Κατά την εξεταζόμενη περίοδο, δηλαδή από τις 30 Δεκεμβρίου 2013 έως την ημερομηνία έγκρισης της παρούσας έκθεσης, η Επιτροπή άσκησε τρεις φορές την εξουσία της για έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων:

1) κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/1011 της Επιτροπής, της 24ης Απριλίου 2015, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 273/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί των προδρόμων ουσιών των ναρκωτικών και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 111/2005 του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για την παρακολούθηση του εμπορίου πρόδρομων ουσιών ναρκωτικών μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1277/2005 της Επιτροπής

Ο εν λόγω κανονισμός θεσπίζει όρους για τη χορήγηση αδειών και καταχωρίσεων, καθορίζει τις περιπτώσεις όπου δεν απαιτείται άδεια και καταχώριση, καθορίζει τα κριτήρια για την απόδειξη του νόμιμου σκοπού της συναλλαγής, προσδιορίζει τις πληροφορίες που απαιτούνται για την παρακολούθηση του εμπορίου, καθορίζει τις προϋποθέσεις για τον καθορισμό των καταλόγων των χωρών προορισμού των εξαγωγών των διαβαθμισμένων ουσιών των κατηγοριών 2 και 3, καθορίζει τα κριτήρια για τη θέσπιση απλουστευμένων διαδικασιών γνωστοποίησης πριν από την εξαγωγή και για τις άδειες εξαγωγής και προσδιορίζει τις απαιτήσεις όσον αφορά τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων παρακολούθησης όσον αφορά το εμπόριο πρόδρομων ουσιών των ναρκωτικών.

Οι διατάξεις αυτές περιλαμβάνονταν προηγουμένως στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1277/2005 της Επιτροπής, αλλά μεταφέρθηκαν σε κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό της Επιτροπής μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας. Κατά την εκπόνηση της κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή προέβη σε εκτενείς διαβουλεύσεις με την ομάδα εμπειρογνωμόνων της ΕΕ για τις πρόδρομες ουσίες ναρκωτικών, γραπτώς και κατά τη 14η, 15η και 16η συνεδρίασή της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 5 Μαΐου 2014, στις 10 Νοεμβρίου 2014 και στις 22 Μαΐου 2015, αντίστοιχα. Τα μέλη της ομάδας εμπειρογνωμόνων τάχθηκαν υπέρ των τροποποιήσεων.

2) κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2016/1443 της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 2016, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 273/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 111/2005 του Συμβουλίου όσον αφορά την προσθήκη ορισμένων πρόδρομων ουσιών των ναρκωτικών στον κατάλογο των διαβαθμισμένων ουσιών

Με τον εν λόγω κανονισμό προστίθεται η χλωροεφεδρίνη και η χλωροψευδοεφεδρίνη στον κατάλογο των διαβαθμισμένων πρόδρομων ουσιών των ναρκωτικών που παρατίθεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 273/2004 και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 111/2005. Η χλωροεφεδρίνη και η χλωροψευδοεφεδρίνη αποτελούν ουσίες που είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή μεθαμφεταμίνης. Αυτή η προσθήκη προτάθηκε από ορισμένα κράτη μέλη. Κατά την εκπόνηση της κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή προέβη σε εκτενείς διαβουλεύσεις με την ομάδα εμπειρογνωμόνων της ΕΕ για τις πρόδρομες ουσίες ναρκωτικών, γραπτώς και κατά τη 16η, 17η και 18η συνεδρίασή της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 22 Μαΐου 2015, στις 9 Νοεμβρίου 2015 και στις 3 και 4 Μαΐου 2016, αντίστοιχα. Η Επιτροπή προέβη επίσης σε διαβούλευση γραπτώς με τα ενδιαφερόμενα μέρη της σχετικής βιομηχανίας. Η πρόταση υποστηρίχθηκε ευρέως.

3) κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2018/XXXX[1] της Επιτροπής, της 26ης Φεβρουαρίου 2018, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 273/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 111/2005 του Συμβουλίου όσον αφορά την προσθήκη ορισμένων πρόδρομων ουσιών των ναρκωτικών στον κατάλογο των διαβαθμισμένων ουσιών

Με τον εν λόγω κανονισμό προστίθεται η 4-ανιλινο-*N*-φαιναιθυλοπιπεριδίνη (ANPP) και η *N*-φαιναιθυλο-4-πιπεριδόνη (NPP) στον κατάλογο των διαβαθμισμένων πρόδρομων ουσιών των ναρκωτικών που παρατίθεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 273/2004 και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 111/2005. Η 4-ανιλινο-*N*-φαιναιθυλοπιπεριδίνη (ANPP) και η *N*-φαιναιθυλο-4-πιπεριδόνη (NPP) αποτελούν ουσίες που είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή φαιντανύλης και αναλόγων φαιντανύλης. Η προσθήκη αυτή απαιτείται λόγω απόφασης της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα ναρκωτικά να συμπεριληφθούν αμφότερες οι ουσίες στον πίνακα Ι της σύμβασης των ΗΕ. Κατά την εκπόνηση της κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή προέβη σε εκτενείς διαβουλεύσεις με την ομάδα εμπειρογνωμόνων της ΕΕ για τις πρόδρομες ουσίες ναρκωτικών, γραπτώς και κατά την 20ή και 21η συνεδρίασή της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 11 και 12 Μαΐου 2017 και στις 23 Οκτωβρίου 2017, αντίστοιχα. Η Επιτροπή προέβη επίσης σε διαβούλευση γραπτώς με τα ενδιαφερόμενα μέρη της σχετικής βιομηχανίας. Επιπλέον, η πρόταση δημοσιεύτηκε στη διαδικτυακή πύλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας, για την υποβολή παρατηρήσεων από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η προσθήκη των ουσιών στην κατηγορία 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 273/2004 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 111/2005 υποστηρίχθηκε ευρέως.

Και στις τρεις περιπτώσεις, η Επιτροπή διασφάλισε την έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Εξακολουθούν να εμφανίζονται ραγδαία νέες τάσεις όσον αφορά την εκτροπή και το παράνομο εμπόριο των πρόδρομων ουσιών. Μπορεί ακόμη και να ειπωθεί ότι ο ρυθμός των εξελίξεων αυτών επιταχύνεται. Επομένως, είναι ουσιώδους σημασίας ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 273/2004 και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 111/2005 να μπορούν να συνεχίσουν να τροποποιούνται ταχέως με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις.

[1] Κατά τον χρόνο έκδοσης της παρούσας έκθεσης, βρισκόταν ακόμη σε εξέλιξη η δίμηνη περίοδος ελέγχου — ενδεχομένως παραταθείσα κατά δύο μήνες— για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Κατά συνέπεια, η Επιτροπή είναι της άποψης ότι η εξουσία που της έχει ανατεθεί με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 273/2004 και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 111/2005 για την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων θα πρέπει να ανανεωθεί αυτομάτως για περίοδο πέντε ετών, σύμφωνα με το άρθρο 15α παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 273/2004 και το άρθρο 30β παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 111/2005, αντίστοιχα.